

Amb 85 anys de les Normes de Castelló. «À Punt i TV3: les volem ja!»

Per Vicent Pitarch

Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana i de la Societat Catalana de Sociolingüística, filial de l'IEC

Som en plena commemoració del 85è aniversari de les Normes de Castelló i hem d'acceptar que una part dissortadament extensa de la societat valenciana continua ignorant aquell document de transcendència històrica que va ser ratificat a Castelló de la Plana l'any 1932.

De veres que hem de considerar-lo un document i prou? D'entrada i, pel cap baix, convé que reconeguem que, a més d'un text venerable, les Normes de Castelló han esdevingut una proposta col·lectiva i una vindicació politicocultural transcendent; sens dubte, una proposta de modernitat i una vindicació de catalanitat. Ho expressava amb nitidesa i contundència Joan Fuster, l'any 1982, dins el majestuós acte commemoratiu tingut a la plaça de Bous, de la ciutat de la Plana: «Venim a Castelló, on el 1932 van acordar-se les Normes, per fer una afirmació enèrgica, ferma, convençuda, de la nostra fidelitat a la llengua que parlem i a la nostra voluntat de restaurar-la en la seua plena normalitat cívica a tots els nivells. Venim a Castelló, el 1982, a ratificar el sentit unitari, d'irreductible catalanitat, que inspirà les Normes».

Vicent Pitarch

Naturalment, Fuster no ignorava que les Normes de Castelló constituïen, d'entrada, una de les fites senyeres que va assolir el valencianisme de la República, per al qual la recuperació d'una llengua nacional sòlida era una condició prioritària i indefugible per vertebrar el país, per reintegrar-lo a la modernitat, respecte de la qual el mantenien allunyat l'analfabetisme ambiental i els dèficits gravíssims que el poble valencià patia en els processos interns de comunicació social.

L'objectiu, sens dubte, dels promotors de les Normes era certament ingressar dins la modernitat de l'espai comunicatiu, a l'escola (peça angular de la política republicana) i a la premsa, a l'àmbit aleshores emergent del cinema, a la indústria audiovisual que s'albirava i a la literatura. I, si no perdem de vista la condició republicana dels grans valedors de les Normes, fàcilment hi podem percebre -en l'ambient que envoltava l'aparició de la codificació lingüística valenciana- d'altres ingredients adherits a la modernitat republicana, tals com la regeneració moral i social, la presa de consciència nacional i la voluntat internacionalista, la solidaritat, la racionalitat i el caràcter públic

Amb 85 anys de les Normes de Castelló. «À Punt i TV3: les volem ja!»

de l'assistència social. A l'entorn de les Normes bullia una política ambiciosa i ben suggeridora.

Certament, les Normes de Castelló –articulades mitjançant els tres blocs formats per la declaració, les bases ortogràfiques i el vocabulari– constitueixen un formidable monument nacional, el que «temps a venir ha d'ésser l'obra més important del nostre renaixement», tal com s'afanyà a proclamar el mateix 1932 Enric Soler i Godes. Mereixen de ser recordats com a capdavanters d'aquella magna empresa nacional Adolf Pizcueta, Gaetà Huguet i Carles Salvador, al costat de Salvador Guinot, Lluís Revest, Àngel Sánchez Gozalbo i Ignasi Villalonga; també convindria no perdre de vista algun altre nom insigne, com ara Emili Gómez Nadal o Soler i Godes, dins la nòmina venerable dels seixanta-un valencians, més catorze entitats, que signaren les Normes de Castelló.

La seua obra insigne continua vigent, i amb l'objectiu de constituir-ne un testimoni viu i compromès, la seua ciutat va instituir la plataforma Castelló per la Llengua –integrada per una vintena llarga d'entitats civils, entre partits polítics, sindicats i associacions, més l'Ajuntament de Castelló– que cada any duu a terme un programa d'actes de reflexió i vindicació de les Normes de Castelló, enguany sota el lema “Sense senyal, no sense veu: Volem ja À Punt i TV3”, programa que culminarà el 16 de desembre, en commemoració de la data simbòlica de les Normes, el dia 21.

Definitivament, de la mateixa manera que el valencianisme de la República va comprendre que sense codificació lingüística no hi havia opció d'alçar a la modernitat el País Valencià, vuitanta-cinc anys més tard continuem convençuts que aquest mateix país no serà viable mentre no dispose de la pròpia xarxa, densa i compacta, dels mitjans de comunicació social –simbolitzats ací per À Punt i TV3– funcionant en la seua pròpia llengua, a ple rendiment.

Publicat a La Veu del País Valencià, 27-V-2017